

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

118

Vragen van het lid **Ceder** (ChristenUnie) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de belastingkwestie rond kerkelijke vastgoed in Jeruzalem* (ingezonden 1 september 2025).

Antwoord van Minister **Van Weel** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 23 september 2025).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de berichten dat de gemeentelijke overheid van Jeruzalem opnieuw onroerendgoedbelastingaanslagen oplegt aan kerken en christelijke instellingen in Jeruzalem?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het dat de lokale autoriteiten van Jeruzalem sinds enige tijd pogingen ondernemen om eigendommen van kerken te belasten die niet expliciet als gebedshuis of klooster functioneren, zoals gasthuizen, scholen en culturele instellingen en inmiddels de bankrekening van de Grieks-Orthodoxe patriarchaat is geblokkeerd?

Antwoord 2

Er is sinds enige tijd onenigheid tussen de gemeente en de kerken in Jeruzalem over nieuw beleid rondom belastingen op kerkelijke eigendommen. Het klopt dat de bankrekening van het Grieks-Orthodoxe patriarchaat begin augustus is geblokkeerd. De bevrozing is op 22 augustus jl. opgeheven.

Vraag 3

Klopt het dat er inmiddels een bericht is uitgestuurd om een executieverkoop te houden voor bezit van de Armeens-apostolische kerk? Hoe beoordeelt u deze situatie en bent u bereid het gesprek aan te gaan met Israëlsche (lokale)

¹ Times of Israel, 14 augustus 2025, «Jerusalem freezes Greek Orthodox Patriarchate's bank accounts over tax dispute» (https://www.timesofisrael.com/liveblog_entry/jerusalem-freezes-greek-orthodox-patriarchates-bank-accounts-over-tax-dispute/)

autoriteiten ten aanzien van deze kwestie en te pleiten voor een bevrozing en het opnieuw overgaan tot overleg voor een definitieve oplossing?

Antwoord 3

Het kabinet heeft geen kennis van een bericht over een executieverkoop voor bezit van de Armeens-apostolische kerk. De Nederlandse ambassade in Israël heeft de gemeente Jeruzalem over de bevrozing van de bankrekening van de Grieks-Orthodoxe kerk gesproken, waarbij de ambassade opgeroepen heeft om door middel van onderhandelingen met de kerkelijke gemeenschap tot een oplossing te komen.

Vraag 4

Deelt u de zorg van kerkelijke leiders dat deze stap het bestaan van kerken en bijbehorende sociale en pastorale activiteiten in Jeruzalem bedreigt? Wat is uw appreciatie van hun verklaring dat dit de status quo, die sinds de Ottomaanse tijd geldt, ernstig schaadt?

Antwoord 4

Het kabinet vindt het bevrozen van de bankrekening van het Patriarchaat zorgelijk. Dergelijke stappen zetten christelijke instituties en christenen in Jeruzalem onder druk. De bescherming van de christelijke gemeenschap als minderheid is belangrijk voor een pluriform Jeruzalem.

Vraag 5

Acht u het terecht dat deze kwestie opnieuw oplaait, terwijl in 2018 na internationale druk en lokale protesten de belastingplannen van tafel zijn gehaald? Wat is er sindsdien veranderd aan de juridische of politieke context die de lokale autoriteiten hiertoe beweegt?

Antwoord 5

De afgelopen jaren neemt de druk op christenen in Oost-Jeruzalem en christelijke gemeenschappen in Israël toe. Dit geldt ook voor moslims. Beide groepen worden bijvoorbeeld als bezoekers beperkt bij het betreden van de Oude Stad van Jeruzalem, vooral tijdens religieuze feestdagen. Dit zijn zorgelijke ontwikkelingen.

Vraag 6

Hoe bezieet u deze berichten in het licht van het bevorderen van mensenrechten, waaronder het recht op vrijheid van godsdienst?

Antwoord 6

De druk op christelijke instituties en christenen in Jeruzalem is zorgelijk, gezien het recht op vrijheid van godsdienst en de speciale status die Jeruzalem zowel binnen het jodendom, het christendom en de islam inneemt. Nederland zet zich wereldwijd actief in voor de bescherming van de vrijheid van religie en levensovertuiging als een fundamenteel mensenrecht. Dit doet Nederland onder andere via het Mensenrechtenfonds, het werk van de Speciaal Gezant voor Religie en Levensovertuiging, bilaterale diplomatie en in multilaterale gremia en initiatieven. Daarbij komt Nederland op voor de rechten van alle religieuze groepen, met speciale aandacht voor kleine en kwetsbare geloofsgemeenschappen. Verder steunt Nederland verschillende projecten gericht op de bevordering van vrijheid van religie in Israël en de Palestijnse Gebieden.

Vraag 7

In hoeverre is er contact geweest met lokale kerkleiders en/of Europese diplomatieke partners over deze belastingaanslagen en de impact op hun activiteiten en de christelijke aanwezigheid in Jeruzalem?

Antwoord 7

De Nederlandse vertegenwoordiging in de Palestijnse Gebieden heeft contact gehad met het Patriarchaat. De vertegenwoordiging en de Nederlandse ambassade in Israël hebben bovendien met vertegenwoordigingen van meerdere EU-lidstaten en de EU-vertegenwoordiging in Tel Aviv en Jeruzalem deze kwestie besproken.

Vraag 8 en 9

Welke mogelijkheden ziet u om bilateraal de Israëlsche (lokale) autoriteiten aan te spreken op het belang van het behoud van religieuze pluriformiteit en godsdienstvrijheid in Jeruzalem, inclusief het respecteren van bestaande vrijstellingen en afspraken?

Bent u bereid dit onderwerp onder de aandacht te brengen in gesprekken met Israëlsche (lokale) autoriteiten en expliciet te pleiten voor het behoud van het religieus-culturele erfgoed van christelijke gemeenschappen in Jeruzalem?

Antwoord 8 en 9

De Nederlandse ambassade in Israël heeft de gemeente Jeruzalem over de bevrozing van de bankrekening van het Patriarchaat gesproken, waarbij de ambassade opgeroepen heeft om door middel van onderhandelingen met de kerkelijke gemeenschap tot een oplossing te komen. Vrijheid van religie en levensovertuiging is een fundamenteel mensenrecht dat voor iedereen geldt, ongeacht achtergrond of overtuiging. Nederland en de EU spreken Israël consequent aan op zijn verantwoordelijkheden onder internationaal recht en de mensenrechtenverdragen, waaronder op het gebied van godsdienstvrijheid.

Vraag 10

Welke signalen ontvangt het kabinet verder over de ontwikkelingen op het gebied van veiligheid van christelijke gemeenschappen in Jeruzalem? Bent u bijvoorbeeld bereid om berichten over gespuug op christenen in Jeruzalem mee te nemen in overleggen met Israëlsche autoriteiten en aan te dringen op passende maatregelen?

Antwoord 10

Zie het antwoord op vraag 5 en 9.

Vraag 11

Welke inzet levert Nederland op dit moment voor de bescherming van christelijke minderheden en instellingen in Israël, mede gezien het bredere belang van geloofsvrijheid in de regio?

Antwoord 11

Zie het antwoord op vraag 6.